

KOYUN YETİŞTİRİCİLİĞİNE AİT ÖZETLER

EFNER, T. (1968) — Erken süttten kesilen kuzuların gelişmelerine ve verimlerine ait müşahedeler. — *Animal Breeding Abstracts* (3645), Vol. 36, No. : 4, Dec. 1968 — England.

Uhrusk ziraî deneme istasyonunda, 3 ve yukarı yaşlı uzun yapağılı Polonya koyunlarının 63 baş dişi kuzusu üzerinde bir çalışma yapılmıştır. 32 baş kuzu deneme grubu olarak 80 günlük iken, 31 baş kuzu da kontrol grubu olarak 100 günlük iken süttten kesilmişlerdir. Kuzular 4-5-6 ve 7 aylık iken, deneme grubundaki kuzular kontrol grubundan, önemli olarak, daha az ağırlıkta bulunmuşlardır. Fakat daha ileri aylarda iki grup arasındaki fark önemli tesbit edilmemiştir. 16 aylıkta erken süttten kesilen deneme grubunda ortalama canlılık ağırlık 55.09 kg., 100 günlük kesilen kontrol grubunda ise 55.93 kg. bulunmuştur.

16 aylığa kadarki günlük ağırlık kazancı, ortalama olarak, deneme grubunda 80 gr., kontrol grubunda 82 gr. olmuştur. 80-100 günler arasındaki ağırlık kazancı 2 grupta sırasıyla 65 gr. ve 155 gr. bulunmuştur. İlk kırkımda yapağı verimi deneme grubunda 1.02 kg., kontrol grubunda 1.10 kg.; 2'nci kırkımda ise sırasıyla 4.76 kg., 4.96 kg. tesbit edilmiştir.

Yapağı inceliği, uzunluğu ve mukavemeti bakımından iki grup arasındaki farklar önemli bulunmamıştır. Anaların kirli yapağı verimleri, yavrularını erken süttten kesmekle artmıştır.

F. İMERYÜZ

GREBENJUK, A. Z., — KAZANCEV, S. C. (1968) — Et verimi için erkek kuzuların kastrasyonu. — *A.B.A.* (3650), Vol. 36, No. : 4, Dec. 1968 — England.

1967 yılında koyun yetiştirme enstitülerinde 2 haftalık 100 erkek kuzu kastre edilmiştir. 50 baş kuzu da olduğu gibi bırakılmıştır. Süt kesimine kadar ortalama günlük ağırlık kazancı kastre (iğdiş) edilenlerde 237 gr., edilmeyenlerde 251 gr. bulunmuştur. Süt kesiminde ortalama canlı ağırlık ise grup sırasıyla 33.5 ve 34.4 kg.'dır. Bazıları süt kesiminde kasaplık olmuş, bir kısmı da 2 ay daha semirtilmeye terkedil-

miştir. Bunun sonunda ortalama ağırlık, kastre edilen grupta 40.9 kg., edilmeyende 44.9 kg. bulunmuştur. Et miktarı ve etin kalori değeri kastre edilmişlerde diğerlerine nazaran, az miktar, yüksek bulunmuştur.

F. İMERYÜZ

JULİTAEV, R. D., İKRAMOV, T. H. (1968) — Bir batında fazla doğan kuzuların postlarının morfolojik özellikleri. — A.B.A. (3653,) Vol. 36, No.: 4, Dec. 1968 — England

Tohumlamadan önce PMS zekredilen koyunların doğurdukları siyah karagül kuzuların her bir yirmisinden 4 adet deri nümunesi muayene edilmiştir. Kuzular tek, ikiz, üçüz, 4 veya 6 olarak doğmuşlardır. Bir batında ikiden fazla doğumlarda kuzularda post kalitesinin düştüğü, derinin ve tabakalarının incelendiği, elyaf kutrunun azaldığı ve medullalı olmayan elyaf adedinin fazlaştığı sonucuna varılmıştır.

F. İMERYÜZ

AMBLE, V. N., — KNAHDEKAR, N. C., — GARG, J. N. (1967) — Deccani koyunu ve melezlerinin yetiştirilmesinde istatistikî çalışmalar. — A.B.A. (3672), Vol. 36 No. : 4. Dec. — ENGLAND

1937 - 1961 yıllarında 5 çiftlikte tutulan kayıtlar üzerinde çalışılmıştır. Çalışmada, Deccani, Merinos X Deccani ve Rambouillet X Deccani koyunlarında büyüme ve ölüm nisbetleri, doğum ağırlığı, kuzulama oranı, yapağı karakterleri, kirli gömlek ağırlığı dikkate alınmıştır.

Kirli gömlek ağırlığı bakımından Deccani koyunlarında çeşitli generasyonlarının ortalamasında azalmağa temayül görülmüştür. Fakat incelik, generasyondan generasyona artmıştır. Doğum ağırlığı, kirli gömlek ağırlığı ve gömlek kesafeti medullasyon nisbeti, elyaf kutru gibi yapağı özellikleri bakımından melezler Deccani ırkına nazaran üstün bulunmuştur. Ortalama lüle uzunluğu merinos, rambouillet melezlerinde ve Deccanilerde sırasıyla 5.81 cm., 5.96 cm., 6.95 cm.'dir. Kuzulama oranları melezlerde 72.2, 77.4 ve Deccanilerde 85.5'dir. Bir aylığa kadar ki kuzu ölüm nisbetleri sırasıyla %3, %4 ve %9 olarak bulunmuştur. Kirli gömlek ağırlığının tekrarlama derecesi Deccani koyunlarında 0.59, melezlerde 0.20 ve 0.50 hesap edilmiştir. Gerek Deccani gerekse Merinos melezlerinde elyaf kutrunun tekrarlama derecesi 0.35, medillasyonunki ise 0.50 - 1.60 bulunmuştur. Her iki grupta erkek kuzulardaki büyüme nisbeti, dişi kuzulardan önemli olarak yüksek bulunmuştur. Rambouillet melezlerinde ise iki cinsiyette de aynı büyüme nisbeti tesbit edilmiştir. Deccaniler melezlerden daha çabuk gelişmiş olup, süt kesimi ağırlığı erkeklerde 14.91 ± 0.44 , dişilerde 12.93 ± 0.38 kg. bulunmuştur. Merinos melezlerinde aynı ağırlık sırasıyla 13.02 ± 0.27 ve

12.06±0.24 kg., Rambouillet melezlerinde ise 12.35±0.10 ve 12.63±0.13 kg. olarak tesbit edilmiştir. Deccani koyunları ile melezler arasındaki bu fark önemlidir.

F. İMERYÜZ

JELOWICKI, S., — POREBSKA, W. (1968) — Polonya merinoslarında yapağı verimi ile fenotipik karakterlerin ilgileri. — A.B.A. (3683), Vol. 36, (4), Dec. 1968 — England

203 Polonya merinos koyununda temiz yapağı verimi ile lüle uzunluğu, randıman, yapağı inceliği, canlı ağırlık gibi bazı fenotipik karakterler arasındaki ilgileri üzerinde çalışılmıştır. Hesaplanan korelasyonlar literatür bildirişlere benzerdir. Randıman nisbetinden başka temiz yapağı verimi ile çok yakın ilgisi bulunan özellik lüle uzunluğudur. Bulunan korelasyon emsali $r = 0.45$ 'dir. 1 cm. lüle uzunluğu artışına karşılık temiz yapağı verimindeki artış 0.25 kg. olarak tesbit edilmiştir.

F. İMERYÜZ

JELOWICKI, S., ZEBRACKASZCZESNA, Z. (1968) — Polonya merinoslarında yapağı verimliliği ile ilgili derinin morfolojik karakterleri üzerinde histolojik incelemeler. — A.B.A. (3684) Vol. 36, (4), Dec. 1968 — England

2-5 yaşlı 47 baş Polonya merinosu üzerinde çalışılmıştır. Ortalama kirli gömlek ağırlığı 4.52 kg., yapağı inceliği 21.21 mikron, deri kalınlığı 1999,14 mikron, epidermis kalınlığı 24.20 mikron, kıl kökü derinliği 1317.43 mikron, mm² deki folikül adedi 49.3 ve S/P oranı 14.7/1 olarak bulunmuştur. Yapağı kesafeti ile S/P oranı arasında 0.67, elyaf kutru ile S/P oranı arasında —0.47, deri kalınlığı ile kıl kökü derinliği arasında 0.46, yapağı kesafeti ile elyaf kutru arasında —0.44, kıl kökü derinliği ile elyaf kutru arasında —0.34 ve epidermis kalınlığı ile kirli yapağı verimi arasında 0.31 nisbetinde önemli korelasyonlar tesbit edilmiştir. Elyaf kutru ve folikül kesafeti ile kıl kökü derinliği ve S/P oranı arasında 0.62, kirli yapağı verimi ve epidermis kalınlığı ile folikül kesafeti ve kıl kökü derinliği arasında 0.41 nisbetindeki önemli korelasyon bulunmuştur.

F. İMERYÜZ

KULINIC, I. A. (1968) — Koyun verimliliğinde sun'i tohumlamanın etkisi — A.B.A. (3774), Vol. 36 No. : (4), Dec. 1968 — England

Grozny koyunları tabii olarak ve 0.2-0.05 cm³ dozluk taze sperma ile bir gün beklemiş sulandırılmış sperma verilmek suretiyle tohumlanmışlardır. Tabii ve sun'i tohumlamada aynı koçlar kullanılmıştır.

Her grupta 51 - 112 kuzu üzerinde çalışılmıştır. Doğum ağırlığı, 5 aylık canlı ağırlık ve 5 aylık lüle uzunluğu bakımından kuzu grupları arasında önemli fark bulunmamıştır. Sun'i tohumlama ile doğanlar 1 yaşında iken yapağı kesafeti, incelik, uzunluk, randıman ve canlı ağırlık yönünden, tabii tohumlama ile doğanlardan aşağı bulunmuştur. Sun'i tohumlamadan doğanlarda, tabii tohumlama ile doğanlara göre cidago yüksekliğinde 4.3 - 4.5 cm.'lik, beden uzunluğunda ise 2.2 - 2.5 cm.'lik fazlalık vardır. Diğer bir çalışma, muhafaza edilmiş sperma ile tohumlamadan doğan 37 baş, taze sperma ile tohumlamadan doğan 28 baş ve tabii tohumlamadan doğan 30 baş kuzu üzerinde yapılmış, canlı ağırlık, beden ölçüleri, yapağı karakterleri gibi 13 özellik bakımından 1 yaşlarında önemli farklılık bulunmamıştır.

F. İMERYÜZ

VENTER, J. J. (1967) — Merinos koyunlarında gömlek ve yapağı karakterleri arasındaki ilgiler üzerinde çalışma. III — Yapağıyı subjektif olarak kıymetlendirmenin tesiri. A.B.A. (3706) Vol. 36, (4), Dec. 1968 — England

Merinos koyunlarında bir kısım gömlek ve yapağı özellikleri derecelendirme kartları kullanılarak hem subjektif olarak, hem de objektif olarak tayin edilmiştir. Subjektif tayin edilen yapağı özellikleri ile objektif ölçülen gömlek ve elyaf özellikleri arasındaki fenotipik korelasyonların pek çoğu düşüktür. Kalite ölçmeleri ve subjektif takdir edilen değerler arasında en yüksek ilgi: incelik ve lüle uzunluğu arasında 0.582, her bir inçteki krimp adedi ile incelik derecesi (spinning count sisteme göre) arasında —0.679, kırkım öncesi canlı ağırlık ile koyunun cüssesi arasında 0.754, tazyike karşı dayanıklılık ile yıkanmış nümunesinin kalitesi arasında 0.602, elyaf kalınlığı ve nümune kesafeti ile yıkanmış gömleğin kalitesi arasında sırayla 0.755 ve — 0.679 nisbetlerinde bulunmuştur. Objektif olarak ölçülen çeşitli özellikler ile kesafet ve lüle uzunluğunun çok yönlü korelasyon katsayıları 0.559 ve 0.723'dür. Değişik subjektif özellikler ve objektif olarak tayin edilen gömlek ve elyaf karakterleri arasında elde edilen çok yönlü korelasyon katsayıları 0.625 - 0.849 arasındadır.

F. İMERYÜZ